

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D.
v právní věci žalobkyně: **Z. T.**,
IČ X, se sídlem X

zastoupené JUDr. Bc. Martinem Kulhánkem, Ph.D.,
advokátem se sídlem Pražákova 1008/69, 639 00 Brno,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2019, č.j. X

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2019, č.j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku **4719 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Bc. Martinem Kulhánkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pražákova 1008/69, 639 00 Brno.

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2019 (vypraveno dne 25. 11. 2019), č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly opětovně zamítnuty námitky žalobkyně ze dne 13. 11. 2014 proti rozhodnutí žalované ze dne

3. 11. 2014, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla žalobkyni uložena povinnost vrátit přeplatek na starobním důchodu pana O. F. (nar. dne X) a zemřelého dne X, a to za dobu od 15. 3. 2011 do 6. 8. 2012 ve výši 133 993 Kč.
2. Napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno poté, co její prvotní rozhodnutí o námitkách dne 25. 2. 2015, č.j. X bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 19. 7. 2016, č.j. X, jímž byla věc žalované vrácena k dalšímu řízení. Žaloba proti v pořadí druhému rozhodnutí o námitkách ze dne 23. 9. 2016, č.j. X byla zamítnuta druhým rozsudkem Krajského soudu ve Brně (dále také jen „krajský soud“) ze dne 30. 1. 2018, č.j. X.
3. Ke kasační stížnosti žalobkyně však bylo druhé rozhodnutí žalované o námitkách zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu 14. 11. 2018, č.j. X (dále jen „zrušující rozsudek“) včetně druhého zamítavého rozsudku zdejšího soudu. Věc byla Nejvyšším správním soudem vrácena žalované k dalšímu řízení, v němž bylo vydáno předmětné napadené rozhodnutí, jak bylo uvedeno.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalovaná v nyní napadeném rozhodnutí realizovala názor Nejvyššího správního soudu obsažený ve zrušujícím rozsudku, tedy se snažila zkoumat skutečný stav poměrů v rodině, aby postavila najisto, zda zaměstnavatel věděl o tom, že pan O. F. pobírá starobní důchod. Dále žalovaná provedla zjišťování sociálních a majetkových poměrů p. O. F..
5. Z. F. (jednatel žalobkyně) a jeho otec neměli společné bydliště, přesto žalovaná má za to, že pan Z. F. musel vědět, že jeho otec je poživatelem starobního důchodu, další indicíí je znalost detailů o dědickém řízení po panu O. F.
6. Žalovaná považuje za důležitou vazbu alimentární (vyživovací) povinnosti mezi zemřelým zaměstnancem a jeho synem. Žalovaná dospěla k závěru, že žalobkyně prostřednictvím svého jednatele vzhledem ke svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že jeho zaměstnanec (otec) pobírá starobní důchod.
7. Podle názoru žalované také jednatel žalobkyně byl povinen znát a zjišťovat majetkové poměry svého otce (ex lege), neboť to plyne ze zákonné vyživovací povinnosti mezi synem a otcem (tzn. dětmi a rodiči). Odkázala v tomto ohledu na výklad ustanovení § 910 odst. 1 a § 915 odst. 2 nového občanského zákoníku, jakož i „starý“ zákon o rodině č. 94/1963 Sb. Žalobkyně tedy vzhledem ke svým osobním poměrům (její jednatel je synem poživatele důchodu a zároveň jejího zaměstnance) měla a mohla vědět, že její zaměstnanec pobírá starobní důchod.
8. Žalovaná tak uzavřela, že jednatel žalobkyně věděl o tom, že jeho otec je poživatelem starobního důchodu podle ustanovení § 31 ZDP, neboť pouhý příjem ze zaměstnání by nepostačoval k pokrytí jeho životních potřeb. Žalobkyně tak porušila povinnost vyplývající z ustanovení § 41 zákona č. 582/1991 Sb., pokud nenahlásila tuto skutečnost plátcí starobního důchodu (žalované).

9. Vzhledem k uvedeným důvodům žalovaná opětovně námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí o uložení povinnosti za přeplatek na starobním důchodu potvrdila jako zákonné a správné.

III. Žaloba

10. V žalobě žalobkyně uvedla zejména následující žalobní body, které v zásadě odrážejí její žalobní argumentaci z předchozích dvou soudních řízení, jakož i zejm. argumentaci obsaženou ve zrušujícím rozsudku NSS. Žalobkyně především tvrdí, že zaměstnanec O. F. ani přes výslovný dotaz jednatelem žalobkyně nesdělil, že pobírá starobní důchod. Žalobkyně tedy neměla jinou možnost, jak tuto skutečnost ověřit.
11. Žalobkyně dále tvrdila, že přeplatek vznikl nesprávným úředním postupem žalované, která měla žalobkyni informovat o skutečnosti, že pan O. F. pobíral starobní důchod.
12. Pokud žalovaná dovozuje zavinění žalobkyně z rodinné vazby mezi zaměstnancem O. F. a jeho synem (jednatelem žalované), pak k tomu žalobkyně uvedla, že tato spekulativní argumentace je v rozporu se závazným názorem Nejvyššího správního soudu obsaženým ve zrušujícím rozsudku. Dále zdůraznila, že obecně vzato nemusí syn vědět o majetkových poměrech svého otce, ani o tom, že pobírá starobní důchod.
13. Žalobkyně dále namítala, že v rodině byly špatné vztahy, neboť několik let se otec se synem nestýkali. Místo zjišťování konkrétních okolností žalovaná teoreticky argumentuje vyživovací povinností, což je podle žalobkyně excesivní rozšiřující výklad, neboť tato povinnost v sobě nezahrnuje povinnost aktivně a bez součinnosti oprávněné osoby zjišťovat majetkové a výdělkové poměry.
14. Dále žalobkyně namítla, že žalovaná se nezabývala dokazováním, zda a jaké měl jednatel žalobkyně s panem O. F. vztahy a zda byli v užším než jen pracovním kontaktu.
15. Žalobkyně dále navrhla, aby soud provedl důkaz několika listinami, a to především čestnými prohlášeními spolupracovníků pana O. F. ze společnosti Z. T., s.r.o., dále také čestné prohlášení bývalé manželky pana O. F. téhož znění a konečně také mzdové listy zaměstnance z období jeho zaměstnání u společnosti Z. T., s.r.o.

IV. Vyjádření žalované

16. Žalovaná především uvedla, že co se týká dovození prvku zavinění, nedopustila se žádné paušalizace a zkoumala individuálně, zda v případě žalobkyně existují okolnosti, které by mohly existenci zavinění odůvodnit.

17. Žalovaná dále nepokládá za adekvátní námitky vůči nedostatečnému dokazování kontaktu obou mužů, neboť jde spíše o možnost takové znalosti. Žalovaná poukazuje na nutné povědomí jednatele žalobkyně o stáří svého otce v době nástupu do zaměstnání (15. 3. 2011) a tehdy účinné právní úpravě, z níž pramení, že varianta předčasného pobírání starobního důchodu přicházela v úvahu.
18. Žalovaná vyjádřila názor, že při vyvinutí míry náležité opatrnosti, kterou bylo možno od žalobkyně jako zaměstnavatele očekávat, by tuto skutečnost bylo možno zjistit. Žalobkyně tedy nezachoval potřebnou míru opatrnosti, a proto bylo zavinění vzniku přeplatku dáno.

V. Řízení před krajským soudem

19. Krajský soud zjistil, že žaloba je přípustná ve smyslu ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a byla podána včas.
20. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis, z něhož vyplývají následující skutečnosti.
21. Ze **správního spisu** žalované vyplývá, že dne 17. 2. 2010 pan O. F. uplatnil žádost o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku, který by dosáhl až dne 7. 8. 2012, s žádostí o jeho přiznání od data 19. 2. 2010. Na základě uplatněné žádosti mu rozhodnutím ze dne 19. 5. 2010 žalovaná přiznala od 19. 2. 2010 starobní důchod podle ustanovení § 31 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2010. Dne 2. 10. 2013 uplatnil zaměstnanec žalobkyně prostřednictvím Městské správy sociálního zabezpečení Brno žádost o úpravu svého starobního důchodu za další dobu výdělečné činnosti, doručené žalované dne 8. 10. 2013, s dodatečným předložením „Hlášení o zaměstnání poživatele předčasného starobního důchodu,“ ze kterého vyplývá, že poživatel předčasného starobního důchodu pan O. F., nar. X byl v organizaci žalobkyně Z. T., s.r.o. zaměstnán od 15. 3. 2011.
22. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalovaná nejprve vydala rozhodnutí ze dne 25. 10. 2013, č.j. X, jímž uložila povinnost ke vrácení přeplatku na starobním důchodu zaměstnanci žalobkyně O. F., který vznikl v období 15. 3. 2011 až 6. 8. 2012 ve výši 133 993 Kč. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dnem 28. 12. 2013 a stalo se vykonatelným dne 7. 1. 2014.
23. Z evidenčního listu důchodového pojištění vystaveného dne 10. 4. 2013 žalobkyní zaměstnanci Ondřeji F. vyplývá, že výdělečná činnost zaměstnance započala dne 15. 3. 2011 a trvala po celý rok 2012, nicméně dne 7. 8. 2012 dovršil zaměstnanec důchodový věk. Žalovaná založila do spisu úplný výpis z obchodního rejstříku vyhotovený dne 7. 9. 2016, z něhož vyplývá, že v inkriminovaném období byl pan Z. F. jednatelem žalobkyně.

24. Dále z výpisů z agendového systému evidence obyvatel ke členům rodiny pana Z. F., jednatele žalobkyně, z nichž vyplývá, že jednatel žalobkyně a pan O. F. coby zaměstnanec neměli společné bydliště. Žalovaná v pokračujícím správním řízení po vydání zrušujícího rozsudku prováděla další zjišťování skutkového stavu věci, a to zejm. k otázce majetkových poměrů pana O. F..
25. Ve spisu je založen výpis z evidence obyvatel k osobě O. F. a pana Z. F. ze dne 27. 2. 2019 a dále také výzva žalobci ke sdělení dalších skutečností ohledně výše mzdy a typu úvazku zaměstnance ze dne 7. 3. 2019, která byla žalovanou opakována dne 3. 7. 2019. Dále žalovaná kontaktovala výzvou Magistrát města Brna ohledně skutečného bydliště p. O. F., který bydlel na ulici X až do 30. 4. 2005.
26. Ze zrušujícího rozsudku NSS, resp. závazného právního názoru v něm obsaženého plyne, že Nejvyšší správní soud vyložil ustanovení § 118b zákona č. 582/1991 Sb. následujícím způsobem: *„Účelem ustanovení § 118b zákona o provádění sociálního zabezpečení je zajistit úhradu neoprávněně vyplacené částky důchodu, pokud její vyplacení zaměstnavatel zavinił či spoluzavinił. Nejvyšší správní soud souhlasí s argumentací stěžovatele, že otázka zaviniłení zaměstnavatele by měla být posuzovaná ve vztahu k zaměstnancům, kteří jsou se zaměstnavatelem rodinně spřízněni stejným způsobem jako u osob, které k zaměstnavateli nemají žádný bližší vztah. Účelem zákona jistě není odrazovat zaměstnavatele od zaměstnávání příbuzných osob. Právě k takovému důsledku by však vedla interpretace zákona ze strany žalované i krajského soudu. Pokud by již samotným příbuzenským poměrem byla založena subjektivní stránka odpovědnosti zaměstnavatele za částku důchodu neoprávněně vyplacenou zaměstnanci (nadto bez možnosti vyvinění), byl by zaměstnavatel zákonem ekonomicky motivován (bez jakéhokoliv rozumného důvodu) vyhnout se zaměstnávání příbuzných osob.“*
27. Nejvyšší správní soud dále podrobněji vyložil, že rodinný poměr mezi zaměstnancem O. F. a jednatelem žalobkyně je skutečností, která může vést žalovanou k tomu, aby se zabývala otázkou, zda je stěžovatel (spolu)odpovědný za přeplatek na neoprávněně vyplaceném důchodu. Ve vztahu ke druhému rozhodnutí o námitkách však shledal, že tam nejsou uvedena žádná *„konkrétní skutková zjištění, která by nasvědčovala tomu, že jednatel stěžovatele věděl či mohl vědět o tom, že jeho otec pobírá předčasný starobní důchod. Jednatel stěžovatele naopak konzistentně tvrdí, že se s otcem před jeho nástupem do zaměstnání příliš nestýkal, a že mu otec tuto skutečnost přes výslovný dotaz zatajil. Žalovaná zjistila pouze to, že jednatel stěžovatele nesdílel se svým otcem společnou domácnost. Nerozporuje naopak skutečnost, že stěžovatel nástup pana O. F. orgánům sociálního zabezpečení řádně a včas oznámil a po celou dobu zaměstnání odváděl za pana O. F. pojistné na důchodové pojištění.“*
28. Dále se vyjádřil i k argumentaci žalované opírající se o vědomosti jednatele žalobkyně o poznatcích z dědického řízení, kterou považoval v předmětné věci odpovědnosti za přeplatek na důchodu za irrelevantní. Konkrétně uvedl, že *„nepřípadně žalovaná odkazuje na skutečnost, že vědomost jednatele stěžovatele je dána i proto, že s žalovanou jednal v dědickém řízení ve věcech týkajících se zemřelého pana O. F.. Skutečnost, že jednatel stěžovatele byl jako jediný v úvahu přicházející dědic pana O. F. informován*

pověřenou soudní komisařkou o průběhu dědického řízení, nijak nesouvisí s otázkou, zda jednatel stěžovatele věděl o tom, že jeho otec v minulosti pobíral starobní důchod.“

29. Nejvyšší správní soud uzavřel, že aby mohla nastoupit odpovědnost zaměstnavatele za neprávem vyplacenou dávku dle § 118b zákona o provádění sociálního zabezpečení, je třeba na základě konkrétních skutkových zjištění *prokázat zavinění zaměstnavatele. Pouhý poukaz na pokrevní příbuzenství zaměstnance a jednatele zaměstnavatele je nedostačující.*
30. Krajský soud nařídil ve věci **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 24. 8. 2021 za účasti zástupce žalobkyně a zástupkyně žalované. Krajský soud při jednání vyslechl přednesy procesních podání obou stran, shrnul obsah napadeného rozhodnutí a genezi celého správního řízení včetně soudního přezkumu v předcházejících řízeních. Dále shrnul obsah soudního a správního spisu a ponechal účastníkům prostor k vyjádření. Krajský soud rovněž konstatoval závěry zrušujícího rozsudku NSS. Poté soud přikročil k doplnění dokazování listinami, které žalobkyně doložila. Jednalo se o mzdový list zaměstnance O. F. za rok 2011 a 2012, a dále čestná prohlášení J. F. ze dne 2. 1. 2020, L. N. ze dne 10. 1. 2020, T. N. ze dne 3. 1. 2020 a čestné prohlášení R. H. ze dne 3. 1. 2020. Tato čestná prohlášení jsou shodného obsahu a váží se k otázce osobního vztahu jednatele žalobkyně Z. F. k jeho otci (zaměstnanci žalobkyně) O. F. Krajský soud dal účastníkům prostor k vyjádření k provedeným důkazům. Zástupce žalobkyně uvedl, že je třeba se též zabývat otázkou možné prekluze jednotlivých vyplacených částek starobního důchodu pana O. F. z hlediska ustanovení § 118a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. Jelikož účastníci neměli další návrhy na dokazování, krajský soud je ukončil a po vyslechnutí konečných návrhů ve věci přerušil jednání za účelem vyhlášení rozsudku.

VI. Posouzení věci krajským soudem

31. Úvodem svého právního hodnocení krajský soud zdůrazňuje, že v podstatné míře vycházel z argumentace obsažené v předcházejících rozsudcích, ovšem se zásadní korekcí provedenou závazným právním názorem obsaženým ve zrušujícím rozsudku NSS, který významným způsobem nastavil mantinely, v nichž se může nynější hodnocení krajského soudu pohybovat. V posuzované věci tedy stále zůstala k řešení otázka dostatečného prokázání a zdůvodnění existence zavinění přičitatelného žalobkyni, a to alespoň ve formě tzv. nevědomé nedbalosti.
32. Žalovaná v dalším řízení postupovala v souladu s právním názorem obsaženým v prvotním zrušujícím rozsudku. Shromáždila další listinné podklady k rozhodným okolnostem, které svědčí o existenci zavinění na straně žalobkyně, resp. jejího jednatele a jediného společníka, a to je zejm. k rodinnému poměru mezi zaměstnancem a jednatelem žalobkyně.
33. K jednotlivým žalobním námitkám krajský soud uvádí následující argumentaci.
34. Podle ustanovení § 41 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. platí, že *zaměstnavatel má povinnost ohlásit, vstoupí-li k němu do zaměstnání poživatel starobního důchodu,*

přiznaného podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, pokud poživatel tohoto důchodu podle § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nesplňuje podmínky pro výplatu tohoto důchodu při výkonu výdělečné činnosti.“

35. Podle ustanovení § 118b zákona č. 582/1991 Sb. platí, že *„Jestliže zaměstnavatel nepodal hlášení nebo nepředložil záznam buď vůbec nebo stanoveným způsobem nebo včas anebo podané hlášení, předložený záznam nebo údaje potvrzené zaměstnavatelem byly nesprávné, a v důsledku toho byl důchod poskytnut neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležel, je povinen nahradit neprávem vyplacené částky. Ustanovení § 118a odst. 3 platí zde přiměřeně.“*
36. Podle ustanovení § 118a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. platí, že *„nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, zaniká, pokud rozhodnutí o vrácení, popřípadě náhradě částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, nebylo vydáno do 5 let ode dne výplaty dávky.“*
37. Z dikce ustanovení § 118b zákona č. 582/1991 Sb. i jeho výkladu obsaženém v předcházejících rozsudcích krajského soudu a zrušujícím rozsudku NSS vyplývá, že pro konstrukci odpovědnosti zaměstnavatele za přeplatek na starobním důchodu zaměstnance platí, že prvek zavinění není zákonem presumován, a proto potřeba je prokázat. Standard prokázání objektivních okolností odůvodňujících existenci zavinění musí vycházet z obecného principu omezené materiální pravdy (bez důvodných pochybností), nepostačují pouhé pochybnosti či přesvědčení o obvyklém stavu věcí.
38. Úkolem žalované v pokračujícím správním řízení tedy bylo prokázat zavinění žalobkyně, a to bez důvodných pochybností na bázi skutkových okolností, které mohou objektivizovat otázku psychického vztahu zaměstnavatele k jednání jeho zaměstnance a jeho výsledku.
39. Krajský soud k tomu dodává, že z logicko-systematického výkladu je zřejmé, že zákon č. 582/1991 Sb. neupravuje exkulpační důvody vztahující se k odpovědnosti za přeplatek na důchodové dávce. To samozřejmě výkladovou situaci nijak neulehčuje, neboť předmětné ustanovení zákona č. 582/1991 Sb. ponechává na v rovině výkladu, za jakých okolností je odpovědnost zaměstnavatele podle citovaného ustanovení vůbec na místě.
40. Nejvyšší správní soud zavázal žalovanou ve zrušujícím rozsudku, aby doplnila chybějící skutková zjištění týkající se otázky zavinění za vznik přeplatku na starobním důchodu pana O. F. Žalovaná provedla ve správním řízení několik pokusů, jak kýžené skutkové okolnosti zjistit, přičemž především se věnovala otázce bytových a majetkových poměrů O. F. Sama žalobkyně žalované na její opakovanou výzvu součinnost ohledně mzdových listů pana O. F. neposkytla, pročez jimi při jednání provedl důkaz krajský soud.
41. V souhrnu je třeba říci, že žalovaná ani v pokračujícím správním řízení po zrušení svého druhého rozhodnutí o námitkách nedokázala zjistit takové okolnosti, které by

odůvodnily existenci prvku zavinění ze vzniku na straně žalobkyně. Ze zjištěného skutkového stavu jednoznačně vyplývá, že spolu oba muži (jednatel žalobkyně a jeho otec – zaměstnanec žalobkyně) nebydleli ani nesdíleli společnou domácnost.

42. Provedené důkazy v soudním řízení (čestná prohlášení osob obeznámených se vztahem jednatele žalobkyně a jeho otce) svědčí o tom, že mezi oběma muži nebyly blízké osobní vazby, které by zvyšovaly pravděpodobnost vědomosti jednatele žalobkyně o pobírání starobního důchodu jeho otcem. Žalované se pak nepodařilo tato prokázaná tvrzení žalobkyně jakkoliv vyvrátit či zpochybnit. Krajský soud k tomu dodává, že jakkoliv čestná prohlášení lze nahlížet jako subsidiární ve vztahu k svědeckým výpovědím, které mohly být k těmto tvrzením žalobkyně jako důkazy provedeny ve správním řízení (pokud by žalobkyně uvedené osoby označila jako svědky), pro základní obraz vztahu mezi oběma muži je lze považovat za dostačující podklad.
43. Pokud žalovaná poukázala nově na existenci vyživovací povinnosti mezi otcem a synem, z níž dovozuje, že jednatel žalobkyně mohl a měl vědět, že jeho otec je poživatelem starobního důchodu, krajský soud k tomu uvádí následující. Předně je třeba konstatovat, že vyživovací (alimentační) povinnost (§ 910 odst. 1 nového občanského zákoníku) je soukromoprávní institut, který se přimyká k existenci osobní rodinné vazby (rodinného poměru) mezi osobami. Vzájemná vyživovací povinnost má zcela jiný účel a nelze ji extenzivně vykládat jako právní základ pro existenci veřejnoprávní povinnosti, která by odůvodnila závěr, že jednatel žalobkyně byl povinen vědět, že jeho otec je poživatelem určité důchodové dávky, in eventum jiného veřejnoprávního plnění ze strany státu. Tak daleko rozhodně vyživovací povinnost syna vůči otci nesahá. Krajský soud tedy v tomto ohledu zcela souhlasí se žalobkyní, že tyto závěry žalované nejsou správné. Výklad vyživovací povinnosti mezi rodiči a dětmi neodůvodňuje závěr, že žalobkyně měl ex lege povinnost vědět o tom, že jeho otec pobírá starobní důchod.
44. Dále krajský soud nesouhlasí ani se závěrem žalované, že tutéž povinnost je možno dovodit z požadavku žalované na přiměřenou obezřetnost žalobkyně jako zaměstnavatele. V situaci, kdy poživatel důchodové dávky na dotaz zaměstnavatele při vstupu do zaměstnání nesdělí, že pobírá důchodovou dávku, není zaměstnavatel povinen tuto skutečnost dále zkoumat (např. dotazem u žalované). Takovou zákonnou povinnost zaměstnavatel nemá a nelze ji dovodit ani z „přiměřené obezřetnosti“, jak naznačuje žalovaná.
45. Zaměstnavatel ve smyslu citovaného ustanovení § 118b zákona č. 582/1991 Sb. může být odpovědný *stricto sensu* za přeplatek na důchodové dávce jen v situacích, které toto ustanovení výslovně uvádí. Jde tedy buď o situaci, kdy a) zaměstnavatel nepodá hlášení ve smyslu § 41 zákona č. 582/1991 Sb., a to buď *vůbec, stanoveným způsobem nebo včas*; anebo b) *předložený záznam nebo údaje potvrzené zaměstnavatelem byly nesprávné*. K tomu však přistupuje subjektivní stránka, kterou je úmyslné či nedbalostní zavinění zaměstnavatele vztahující se k porušení právní povinnosti a škodlivému následku (zde neoprávněnému vyplacení důchodové dávky zaměstnaná).

46. Krajský soud shrnuje, že žalované se v řízení o vydání napadeného rozhodnutí nepodařilo dostát direktivám obsaženým v závazném právním názoru Nejvyššího správního soudu obsaženým ve zrušujícím rozsudku. Krajský soud znovu opakuje ve shodě s tímto názorem, že samotný rodinný poměr mezi otcem (zaměstnancem) a synem (jednatelem zaměstnavatele) nedostačuje k odůvodnění závěru, že žalobkyně (samostatný právní subjekt) měla a mohla vědět, či dokonce prokazatelně věděla o tom, že její zaměstnanec O. F. je poživitelem předčasného starobního důchodu (§ 31 ZDP).
47. Napadené rozhodnutí tak spočívá jak na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci v otázce zavinění žalobkyně za vznik přeplatku, neboť žalované se nepodařilo prokázat, že žalobkyně věděla, či alespoň měla a mohla vědět, že její zaměstnanec O. F. pobíral době, kdy vykonával pracovní poměr u žalobkyně, předčasný starobní důchod (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.). Zároveň napadené rozhodnutí spočívá i na nesprávném výkladu zákona, a to především v otázce existence právní povinnosti žalobkyně prostřednictvím vazby mezi jejím jednatelem a zaměstnancem *znát* či *zjišťovat* výdělkové poměry zaměstnance. Tuto povinnost nelze dovozovat ani ze statusu žalobkyně jako zaměstnavatele, ani z rodinně právního poměru mezi jednatelem žalobkyně a zaměstnancem žalobkyně.
48. Krajský soud dal žalobkyni též za pravdu ohledně – až při jednání soudu vznesené – námitky, že se měla žalovaná zabývat otázkou prekluze jednotlivých částí vzniklého přeplatku. Krajský soud poukazuje na to, že dle zákona se ustanovení § 118a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. použije pro účely hodnocení odpovědnosti zaměstnavatele za přeplatek na důchodové dávce ve smyslu ustanovení § 118b téhož zákona přiměřeně. Vzhledem k tomu, že žalobní námitky byly shledány jako důvodné, což představuje dostačující důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí jako nezákonného, nezabýval se již krajský soud podrobně otázkou, zda nejsou již jednotlivé části přeplatku na starobním důchodu pana O. F. z hlediska citovaného ustanovení § 118a odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. prekludovány. Je úkolem žalované, a nikoliv krajského soudu, aby se touto otázkou zabývala v dalším řízení.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

49. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že napadeného rozhodnutí trpí nezákonností (§ 78 odst. 1 s.ř.s.), a proto je zrušil, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
50. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku. Nebude-li žalovaná schopna prokázat další okolnosti, které by změnily skutkový stav zjištěný v předcházejícím řízení před žalovanou i před soudem, pak je na místě, aby řízení o uložení povinnosti vrátit přeplatek na starobním důchodu vůči žalobkyni již dále nevedla a řízení zastavila. V opačném případě je třeba, aby se v novém rozhodnutí zabývala též otázkou možné prekluze, která byla v soudním řízení ze strany žalobkyně namítnuta.
51. O náhradě nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku) krajský soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně byla v řízení úspěšná a uplatnila

si náhradu nákladů právního zastoupení, kterou blíže nespecifikovala. Soud proto vycházel z při výpočtu náhrady odměny za právní zastupování ze soudního spisu vedeného v této věci. Krajský soud vycházel při stanovení částky náhrady nákladů řízení z příslušných ustanovení vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 9 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu platí, že v řízení o žalobě v důchodové věci ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5.000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 1.000 Kč.

52. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobkyně učinil ve věci prokazatelně tři úkony právní služby, a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu), podání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu), a účast při ústním jednání krajského soudu dne 24. 8. 2021 v délce trvání jedné hodiny. Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celkem tedy náleží na odměně za právní zastupování žalobci částku 3900 Kč, kterou bylo třeba zvýšit o částku odpovídající DPH (21%), neboť zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem této daně. Celkem tedy na odměně za právní zastupování náleží částka 4719 Kč. Jelikož jiné náklady žalobkyně nepožadovala a ani nevyplývají ze spisu, činí celková suma náhrady nákladů řízení přiznaná žalobkyni částku 4719 Kč, kterou má žalovaná povinnost uhradit k rukám zástupce žalobkyně za podmínek uvedených ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. srpna 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.